

PSICOLOGIA DELS GRUPS

21164

Unitat de Psicologia Social

Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social

Professora: Margot PUJAL i LLOMBART

OBJECTIUS

- L'assignatura de Psicologia dels Grups fa referència exclusiva al que originàriament s'anomenava *Psicologia Colectiva* (unitat psicològica atravesada per valors i normes socials). No es refereix per tant a la idea de *grup petit*, basat en la interacció física, el qual ha estat el centre d'interés de la Dinàmica de Grups. En aquest sentit, tracta dels diferents processos *d'influència social* que es donen en les actuals societats de masses.

Aquesta assignatura pretén ajudar al/la estudiant a:

- Reflexionar sobre la rellevància de lo collectiu per a la comprensió de lo individual i lo grupal,
- Conèixer els marcs teòrics clàssics d'explicació dels fenòmens de massa dins de la Psicologia Social,
- Introduir-se en els processos i les relacions psicosocials que estan implicats en els fenòmens de canvi social (moviments socials, moviments de masses, etc.) i de reproducció de l'ordre social instituït (institucions, mitjans de comunicació de masses, etc.),
- Entendre alguns dels processos psicosocials més característics de les actuals societats de masses, així com els efectes que se'n poden desprendre (construcció de l'opinió pública, construcció de categories socials, construcció de la realitat, etc.)

TEMARI

I. Introducció a la Psicologia dels Grups

BLOC 1. Influència social a la societat de masses: més enllà de la persuasió

- Efectes Cognitius de la Comunicació de masses
- La comunicació de masses i la construcció de la realitat: la premsa, la televisió, etc.

BLOC 2. Una mirada retrospectiva de l'estudi de la massa dins de la psicologia social

- LeBon, Mc Dougall, Freud i els inicis de la Psicologia Social
- Reicher i la T^a de la Identitat Social

BLOC 3. Influència social i institucions socials totals

- La presó. Michel Foucault

- El psiquiàtric. Erving Goffman

BLOC 4. Models teòrics en l'estudi dels processos de massa dins de la psicologia social

- El contagi
- La convergència
- La desindividuació
- La norma emergent
- La Teoria de la Identitat Social

BLOC 5. Els moviments socials: canvi i reproducció de l'ordre social

- Concepions de moviment social
- Els nous moviments socials: feminismes, moviments gays, ecologisme, okupes, pacifistes, etc.

BIBLIOGRAFIA

•BLOCS TEMÀTICS I BIBLIOGRAFIA BÀSICA PER BLOCS (PREPARACIÓ DE TREBALLS EN GRUP I EXPOSICIÓ COLLECTIVA)

•BLOC 1. INFLUÈNCIA SOCIAL A LA SOCIETAT DE MASSES: MÉS ENLLÀ DE LA PERSUASIÓ

Exposició 1:

Gallego,J. 1990. *Mujeres de Papel*. Barcelona. Icaria. Editorial.

Gonzalez Requena,J. 1988. *El discurso televisivo. Espectáculo de la posmodernidad*. Madrid. Cátedra. Signo e imagen.

Saperas,E. 1987. *Los efectos cognitivos de la comunicación de masas*. Barcelona. Ari Comunicación.

Exposició 2:

Rodrigo Alsina,M. 1989. *La construcción de la noticia*. Paidós Comunicación.

Van Dijk,T.A. 1990. *La noticia como discurso. Comprensión, estructura y producción de información*. Barcelona. Paidós.

Veron,E. 1981. *Construir el acontecimiento*. Barcelona. Gedisa.

Nº 14. 1993. El Estado de la Prensa. Archipiélago.

Exposició 3:

Piccini,M. (Ed.) 1987. *La imagen del tejedor. Lenguajes y políticas de la comunicación*. Barcelona. G.Gili.

Wolf,M. 1987. *La investigación de la comunicación de masas. Crítica y perspectivas.* Barcelona. Paidós.

Vidal Beneyto,J. 1979. *Alternativas populares a las comunicaciones de masa.* Madrid. CIS.

•BLOC 2. UNA MIRADA RETROSPECTIVA DE L'ESTUDI DE LA MASSA DINS DE LA PSICOLOGIA SOCIAL

Exposició 4:

Le Bon,G. 1981. *Psicología de las masas.* Madrid. Morata. 1986.

Moscovici,S. 1981. *La era de las multitudes.* México. Fondo de Cultura Económica.

Reicher,S. 1984. La influència social en la masa: efectos actitudinales y conductuales de la desindividualización en condiciones de alta y baja saliencia de grupo. A Morales,J.F. y Huici,C. *Lecturas de Psicología Social.* Madrid. UNED.

Reicher,S. 1984. Los disturbios de St. Pauls: una explicación de los límites de la acción de las masas en términos del modelo de la identidad social. A Morales,J.F. y Huici,C. *Lecturas de Psicología Social.* Madrid. UNED.

Reicher,S. 1987. Conducta de masa como acción social. A Turner,J.C. *Redescubrir el grupo social.* Madrid. Morata.

•BLOC 3. INFLUÈNCIA SOCIAL I INSTITUCIONS SOCIALS TOTALS

Exposició 5:

Goffman,E. 1961. *Internados. Ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales.* Buenos Aires. Amorrortu Editores.

(ampliar amb bibliografia sobre la obra de Goffman)

Exposició 6:

Foucault,M. 1976. *Vigilar y Castigar.* Madrid. S.XXI.

Morey,M. 1983. *Lectura de Foucault.* Madrid. Taurus.

•BLOC 4. MODELS TEÒRICS EN L'ESTUDI DELS PROCESSOS DE MASSA DINS DE LA PSICOLOGIA SOCIAL

Exposició 7:

Rebolledo,E. 1994. Conducta colectiva y movimientos colectivos. A MORALES,J.F. y otros. *Psicología Social.* Madrid. McGraw-Hill. p. 764-800.

Vander Zanden,J.W. 1977. Conducta Colectiva. A Vanden Zanden,J.W. *Manual de Psicología Social.* Barcelona. Paidós. 1986

•BLOC 5. ELS MOVIMENTS SOCIALS: CANVI I REPRODUCCIÓ DE L'ORDRE SOCIAL

Exposició 8:

Borja,J. *Movimientos Sociales Urbanos*. México. S.XXI.

Castells,J. *Movimientos Sociales Urbanos*. México. S.XXI.

Laraña,E. i Gusfield,J. 1994. *Los Nuevos Movimientos Sociales. De la ideología a la identidad*. Madrid. CIS.

Moscovici,S. 1981. *Psicología de las minorías activas*. Madrid. Morata.

Exposició 9:

Dalton,R.J.;Kuechler,M. 1992. *Los nuevos movimientos. Un reto al orden político*. Valencia. Ed. Alfons el Magnànim

Tourine,a. 1980. *Movimientos sociales de hoy*. Barcelona. Ed. Hacer.

(Per ampliar recollir informació produïda pels diferents moviments socials: feminismes, okupes, ecologismes, pacifisme, etc.)

Nº 8. Ecología o Barbarie. *Archipiélago*.

Amelang,J.S. I Nash,M. 1990. *Historia y género. Las mujeres en la Europa Moderna y Contemporánea*. Valencia. Alfons el Magnànim.

•BIBLIOGRAFIA GENERAL (PER AMPLIAR QUALEVOLES DELS TEMES)

Brown,R. 1988. Relaciones intergrupales. A Hewstone, et al. *Introducción a la Psicología Social. Una perspectiva europea*. Barcelona. Ariel. 1990. 369-368.

Christlieb, P.F. 1994. *La Psicología Colectiva un fin de siglo más tarde*. Barcelona. Anthropos

Douglas,M. 1986. *How Institutions Think*. London. Routledge and Kegan Paul. 1987. (está traducido)

Freud,S. 1921. *Psicología de las masas y análisis del yo*. Madrid. Biblioteca Nueva. Vol. 7. p.2563-2610.

Habermas,J. 1962. *Historia y crítica de la Opinión Pública*. Barcelona. Gustavo Gili. s.a.

Huici,C. 1985. Relaciones intergrupales. A Huici,C. (Ed.) *Estructura y Procesos de Grupo*. Madrid. UNED. Vol.2. 55-136.

Munne,F. 1993. *La comunicación en la cultura de masas*. Barcelona. PPV.

Ortega y Gasset,J. 1937. *La rebelión de las masas*. Madrid. Espasa Calpe.

Price,V. 1994. *La opinión pública. Esfera pública y comunicación*. Barcelona. Paidós.

Reich,W. 1970. *Psychologie de masse du fascisme*. Edition. La Pensée Molle. Traduit a Grijalbo.

- Roda Fernandez,R. 1989. *Medios de comunicación de masas. Su influència en la sociedad y en la cultura contemporanea.* Madrid. CIS. nº106.
- Romano,V. 1993. *La formación de la mentalidad sumisa.* Madrid. Los Libros de la Catarata.

AVALUACIÓ

1. Desenvolupament, elaboració i exposició grupal d'un tema monogràfic d'un dels 5 blocs (50% nota)
2. Elaboració d'un informe grupal amb les qüestions bàsiques exposades a teoria (10% nota)
3. Elaboració d'un treball de pràctiques (25% nota)
4. Participació (10% nota)